

BONAIR®

kwartalnik firmowy
nr 7 > wrzesień 2006

review

wdrożenie

> Microsoft Dynamics AX w Ciech Polfa

System ERP, którym posługiwała się spółka Ciech Polfa, dożywał już kresu swoich sił, a jego dalsze utrzymywanie stawało się ryzykowne. Spółka stanęła przed koniecznością wyboru nowego rozwiązania. W wyniku analiz zaufano rozwiązaniu rekomendowanemu przez Bonair – Microsoft Dynamics AX, wcześniej Microsoft Business Solutions Axapta. [str. 3]

nagrody

> Bonair S.A. Mistrzem Kompetencyjnym

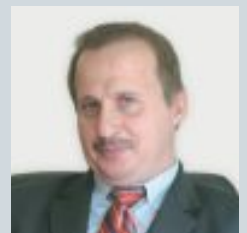
Specjaliści z firmy Bonair zdobyli tytuł Mistrza Kompetencyjnego Microsoft Dynamics AX. Konkurs trwał od października 2005 do czerwca 2006 roku.

Brali w nim udział Partnerzy sprzedający oprogramowanie Microsoft Dynamics AX. Podczas konkursu partnerzy z kompetencją MBS uznali moduł FORMULARZE firmy Bonair za najlepsze rozszerzenie do systemu Microsoft Dynamics AX.

wdrożenie

> Pierwsze takie wdrożenie

Bank Polskiej Spółdzielczości był pierwszym zrzeszeniem banków w Polsce, które podjęło się zbudowania centralnej bazy do obsługi kredytów preferencyjnych w miejsce blisko 780 rozproszonych baz i wdrożenia systemu umożliwiającego szczegółową weryfikację danych. *Stworzenie centralnej bazy danych umożliwiło ograniczenie kosztów i zwiększyło bezpieczeństwo. Poprawiła się też jakość danych przekazywanych do ARIMR. Wcześniej niepoprawne dane we wnioskach o dopłaty z 6 regionalnych banków sięgały łącznie 6 procent, obecnie są prawie 10 razy mniejsze.* Piotr Matwiej, Dyrektor Biura Rozliczeń i Dopłat Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., kierujący wdrożeniem systemu SI-OKP*KI. [str. 6]

Szanowni Państwo

Skończyły się pracowite wakacje. Dla nas w Bonair sezon wakacyjny oznaczał intensywną pracę nad rozwojem systemu obsługi wniosków kredytowych dla Kredyt Banku, wdrożeniem systemu ocen scoringowych w Banku Pocztowym, koncepcją wdrożenia dla Provimi-Rolimpex, wdrożeniami w Iglotechu, VTS HQ czy Vitrosilicon. W ostatnich dniach podpisaliśmy kolejną umowę z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej na kontynuację prac związanych z wdrożeniem i rozwojem systemu monitorowania rynku pracy w ramach projektu Syriusz. W następnych numerach opiszemy realizację projektu.

W bieżącym wydaniu naszego kwartalnika znajdują Państwo m.in. opis wdrożenia systemu obsługi kredytów preferencyjnych w Banku Polskiej Spółdzielczości. Od tego wdrożenia zaczęliśmy centralizację przetwarzania sprawozdań i zapotrzebowań na dopłaty z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W tym numerze opisujemy także ciekawe wdrożenia systemu Microsoft Dynamics AX w Ciech-Polfa S.A. W ramach tego wdrożenia opracowaliśmy specjalizowany moduł obsługi handlu zagranicznego.

Ważnym wydarzeniem ostatniego kwartału było uznanie przez Microsoft kompetencji naszych pracowników i uzyskanie przez firmę zaszczytnego tytułu Mistrza Kompetencyjnego

Jan Szymanowski
Wiceprezes Zarządu
Bonair S.A.

Microsoft Dynamics AX. Poza nagrodami rzeczowymi liczy się prestiż i wyróżnienie spośród grona partnerów MBS.

Lato to także czas konferencji. Nasi specjaliści wzięli udział w konferencji technologicznej Microsoft w Bostonie i światowej konferencji partnerów Microsoft, również w Bostonie. Prezentacje strategii produktowej Microsoft potwierdzają słuszność inwestycji poczynionych przez Bonair w technologię Microsoft Dynamics AX i ProClarity, które stały się głównymi aplikacjami Microsoft dla biznesu.

Zapraszam do lektury,

Jan Szymanowski

Konferencje, prezentacje, seminaria

PARELEC'2006 **V International Symposium** **on Parallel Computing** **in Electrical Engineering**

13-17 września 2006, Politechnika Białostocka
ul. Wiejska 45D, Białystok

Najważniejsze zagadnienia:

- > prezentacja rozwoju oraz kierunków rozwoju technik przetwarzania równoległego i ich aplikacji w inżynierii elektrycznej,
- > ułatwienie wzajemnych symulacji podstawowych badań w przetwarzaniu równoległym i aplikacjach w inżynierii elektrycznej,
- > promowanie nowych narzędzi sprzętowych i oprogramowania wspomagającego przetwarzanie równoległe.

Software Project Management GigaCon

26-27 września 2006, hotel Courtyard by Marriott,
ul. Żwirki i Wigury 1, Warszawa.
Prezentacja najnowszych rozwiązań i trendów w dziedzinie oprogramowania do zarządzania projektami.

Podczas konferencji odbędzie się prelekcja firmy Bonair na temat: Monitorowanie wpływu realizowanych projektów na kondycję finansową firmy. Wstęp bezpłatny

Konferencje, prezentacje, seminaria

Budżetowanie i controlling **– systemy informatyczne** **w efektywnym zarządzaniu** **przedsiębiorstwem**

25 października 2006, Instytut Biocybernetyki PAN
ul. Księcia Trojdena 4, Warszawa

Konferencja ma stanowić forum wymiany wiedzy i doświadczeń praktyków działających w obszarze controllingu w zakresie wykorzystania systemów informatycznych, a także ma umożliwić spotkanie producentów systemów informatycznych z ich przyszłymi użytkownikami.

Podczas swojego wystąpienia firma Bonair zaprezentuje produkty: ProClarity oraz Microsoft Business Scorecard Manager.

Wydawca: Bonair S.A.

ul. W. Rzymowskiego 34, 02-697 Warszawa
tel. (22) 549 65 50, fax (22) 549 65 51
e-mail: info@bonair.com.pl
http://www.bonair.com.pl

Redakcja: Ewa Hutny (ewa.hutny@gmx.net),
Dorota Skalska (dorota.skalska@acn.waw.pl).

Projekt graficzny: Robert Dobrzyński (dobrzynski@autograf.pl)
Przedruki tylko za pisemnym zezwoleniem wydawcy Bonair S.A.
Kontakt: Dział Marketingu, bonair_review@bonair.com.pl

Microsoft Dynamics AX z obsługą komisji i ProClarity w Ciech Polfa

> Ważne są szczegóły

System ERP, którym posługiwała się spółka Ciech Polfa, dożywał już kresu swoich sił, a jego dalsze utrzymywanie stawało się ryzykowne. Spółka stanęła przed koniecznością wyboru nowego rozwiązania. W wyniku dokonanych analiz zaufano rozwiązaniu rekomendowanemu przez Bonair – Microsoft Dynamics AX, dawniej Microsoft Business Solutions Axapta.

Priorytetem przy wyborze było rozliczanie transakcji komisowych, na których w głównej mierze opiera się działalność firmy. Modyfikacja wielu standardowych, dostępnych na rynku wersji jest bardzo kosztowna lub wręcz niemożliwa. Microsoft Dynamics AX okazał się być nad wyraz elastyczny w procesie projektowania. Istotny był także fakt względnie niskich i przewidywalnych kosztów utrzymania systemu.

Fakty o wdrożeniu

> Co:

Microsoft Dynamics AX, (wcześniej Microsoft Business Solutions Axapta) – moduły: Księga Główna, Sprzedaż, Zapasy magazynowe, Banki, Formularze – 10 użytkowników; system raportowania ProClarity – 5 użytkowników; internetowy publikator raportów Reporting Services – 25 użytkowników; dwie bazy MS SQL – jedna dla Microsoft Dynamics AX, druga z historycznymi danymi z poprzedniego systemu. Wykonanie migracji danych ze starego systemu i konwersja do formatu spójnego z formatem danych z Microsoft Dynamics AX. Udostępnianie wymienionych aplikacji na zasadzie outsourcingu. Obsługa administracyjna.

> Gdzie:

■ Ciech Polfa Sp. z o.o. – firma eksportująca leki gotowe, substancje farmaceutyczne i opakowania dla przemysłu farmaceutycznego, importująca substancje pomocnicze w produkcji farmaceutyków. Eksportuje towary do wielu krajów Europy Środkowo-Wschodniej i w inne rejony świata. Ma przedstawicielstwa handlowe m.in. w Moskwie, Ałmaacie, Mińsku, Kijowie, Sofii, Hanoi.

> Kiedy:

Od 1 lipca 2005 do chwili obecnej.
 1 lipca – 30 października 2005 – szkolenia ze standardu Microsoft Dynamics AX, modelowanie systemu, obudowywanie Microsoft Dynamics AX możliwościami dostosowanymi do potrzeb klienta.
 1 listopada – 31 grudnia 2005 – programowanie, testy i szkolenia.
 1 stycznia 2006: uruchomienie Microsoft Dynamics AX.
 Styczeń – marzec 2006 – przygotowanie i wdrożenie systemu ProClarity, migracja danych historycznych z poprzedniego systemu, tworzenie kostek OLAP.
 Kwiecień 2006 – do chwili obecnej – wdrożenie Reporting Services.

>> Trafny wybór

Ciech Polfa – spółka należąca do Grupy Ciech S.A. – jest największym polskim eksporterem leków poza Unię Europejską, głównie do krajów Europy Wschodniej i Azji. Przeprowadza wielostronne transakcje, w których uczestniczą odbiorcy i dostawcy w wielu krajach, wystawiane są faktury w różnych językach i walutach, naliczane są prowizje i rabaty, obsługiwane są liczne rachunki bankowe, sporządzane specyficzne dokumenty itd. Spółka poszukiwała rozwiązania, które pozwoliłoby zorganizować obsługę komisji w handlu międzynarodowym. Wybrała – spośród kilku ofert zaproponowanych przez Bonair – system Microsoft Dynamics AX, dostrzegając jej elastyczność i możliwości dostosowania do swoich potrzeb. Nie bez znaczenia był fakt, że Bonair wiele lat wcześniej przygotował rozwiązanie komisowe dla Ciechu, działające w starym systemie, był więc już zorientowany w specyfice tego rodzaju transakcji. O trafności wyboru może świadczyć to, że wdrożenie Microsoft Dynamics AX i stworzenie funkcjonalności komisji zgodnej z oczekiwaniami zajęło zaledwie pół roku. Nie była przy tym konieczna zmiana infrastruktury technicznej w Ciech Polfa,

ponieważ całość została udostępniona na zasadzie outsourcingu – serwery i aplikacje znajdują się w Bonair, a Ciech Polfa korzysta z nich bezpiecznie poprzez Internet.

>> Komis – najważniejszy i najtrudniejszy

Stworzenie poprawnie działającej funkcjonalności komisów w systemie zintegrowanym jest nie lada sztuką. Transakcja komisowa polega na tym, że Ciech Polfa – na podstawie umów z działającymi w Polsce firmami farmaceutycznymi – sprzedaje ich towary za granicę po ustalonej przez siebie cenie i pobiera od tych transakcji prowizję. Zakup leków u dostawcy i ich sprzedaż do odbiorcy są transakcjami powiązаныmi w taki sposób, że Ciech Polfa płaci dostawcy wtedy, gdy zapłaci odbiorca. Natomiast jeśli odbiorca nie zapłaci, Ciech płaci dostawcy tylko część zapłaty, tzw. kwotę gwarantowaną i to w późniejszym terminie. Standardowo w Microsoft Dynamics AX te transakcje nie są powiązane, więc trzeba było dużych nakładów pracy programistów, by dostosować system do oczekiwań. Dla Polfy najważniejsze było to, żeby w systemie działał automat: w momencie zarejestrowania wpłaty od klienta zagranicznego, system ma generować listę dostawców, do których będą realizowane płatności.

Umowy z odbiorcami zagranicznymi i dostawcami krajowymi są zindywidualizowane i obwarowane różnymi klauzulami, m.in. dotyczącymi terminu płatności, prowizji, rabatów. Do tego płatności realizowane są w różnych walutach – dostawca dostaje zapłatę w takiej walucie, w jakiej zapłacił odbiorca, ale już kwota gwarantowana jest płatna w złotych. Ciech musi mieć też możliwość elastycznej zamiany waluty, np. dolarów na euro – w zależności od stanu swoich kont.

Trudność w oprogramowaniu i sparametryzowaniu komisów wynika właśnie z tej szczegółowości i różnorodności zasad. Rozwiązanie końcowe powstawało metodą drobnych kroków podczas 4-miesięcznego etapu modelowania.

>> Niestandardowe modelowanie

Zgodnie z metodologią firmy Bonair, na etapie modelowania rozpoznaje się procedury i procesy obsługiwane przez stary system, żeby w kolejnym kroku odtworzyć je w nowym systemie. Przygotowywana jest dokumentacja opisująca, jak procesy

Korzyści z wdrożenia

- > dobrze zorganizowana obsługa transakcji komisowych
- > możliwość sprawnego modyfikowania systemu, związanego ze zmianami w umowach komisowych
- > zautomatyzowana obsługa niestandardowych operacji, np. generowanie na podstawie pozycji z faktury sprzedaży zamówienia zakupowego
- > sprawnie działająca funkcja podpowiedzi, jakie czynności wykonać dalej w systemie, połączona z kontrolą spójności danych
- > dostępność informacji zarządczej na bieżąco, online, z dowolnego miejsca
- > możliwość porównywania danych bieżących z danymi historycznymi

Analizy i raporty dla zarządu i pracowników

Z systemu ProClarity korzystają osoby zajmujące się analizami w księgowości oraz dyrektor finansowy i prezes Ciech Polfa. Dzięki zabezpieczeniom z systemem można połączyć się z dowolnego miejsca i na bieżąco dostawać informacje zarządcze. Z części raportów mogą korzystać także ci pracownicy Ciech Polfa, którzy nie mają dostępu do pełnych analiz uruchomionych w ProClarity oraz przedstawiciele handlowi zarówno w Polsce, jak i poza granicami. Ciech Polfa ma przedstawicielstwa m.in. w Kazachstanie, na Ukrainie i Białorusi, Wietnamie, Czechach, na Węgrzech i w Rosji, gdzie użytkownicy będą mogli korzystać z raportów publikowanych za pomocą Reporting Services.

zachodzące w firmie będą obsługiwane przez Microsoft Dynamics AX (optymalizacja dotychczasowego przebiegu procesu).

Na potrzeby projektu w Ciech Polfa, Bonair dostosował metodykę działania. Zwykle konsultanci Bonair przedstawiają w sesjach modelujących standardową funkcjonalność Microsoft Dynamics AX, omawiając jedynie, jak będą wyglądały modyfikacje standardowych funkcji. Dopiero, gdy Klient zaakceptuje propozycję, Bonair przystępuje do prac programistycznych. Ponieważ w przypadku rozwiązania dla Ciech Polfa szczegóły odgrywają istotną rolę, niezbędne było omawianie modyfikacji na wstępie przygotowanych prototypach. Jeśli wprowadzenie dodatkowych zmian okazywało się istotne, programiści znów brali się do pracy, potem odbywało się kolejne spotkanie i tak aż do stworzenia rozwiązania docelowego. W efekcie w dokumencie przygotowanym na zakończenie etapu modelowania zostały opisane modyfikacje standardowych funkcji systemu.

Sprawne modelowanie i dyskusje z przyszłymi użytkownikami na temat docelowej funkcjonalności nowego systemu były możliwe dzięki temu, że wcześniej wszyscy zostali przeszkoleni ze standardowej funkcjonalności Microsoft Dynamics AX. Dzięki temu zespoły po obu stronach posługiwały się tym samym zestawem pojęć.

>> Tuż przed startem

Gdy po czterech miesiącach model systemu był gotowy i zaakceptowany przez Ciech Polfę, prace programistyczne ruszyły pełną parą. Zostały tylko dwa miesiące na takie przygotowanie systemu, by mogły się odbyć szkolenia i testy na docelowej wersji. Wbrew przewidywaniom dużo czasu zajęło przygotowanie w systemie specyficznych dokumentów rozliczeniowych między Ciech Polfa a dostawcami towarów. Oprócz faktur, korekt faktur i not komisowych doszły jeszcze noty prowizyjne, noty rabatowe i wiele innych dokumentów. Jeszcze jedną przeszkodą do pokonania była konieczność wprowadzania zmian

> Ważne są szczegóły

w gotowym systemie, związanych z renegocjacją umów komisowych. Mimo napiętych terminów i szerokiego zakresu szkoleń, gdzie użytkownicy musieli się nauczyć m.in. nowego sposobu wprowadzania zamówień sprzedaży, zamówień zakupu i fakturowania, system został uruchomiony zgodnie z harmonogramem – 1 stycznia 2006r.

>> Dublowane dokumenty

Od 1 stycznia nowe dokumenty zaczęto wprowadzać w Microsoft Dynamics AX. Jednocześnie konieczne było dublowanie niektórych dokumentów w starym systemie, co miało związek ze specyfiką działania komis. Część faktur-zobowiązań była zaksięgowana w starym systemie, ale płatności od odbiorcy, które generują płatności dla dostawców pojawiły się w styczniu. Dopóki do nowego systemu nie został przeniesiony bilans otwarcia (nastąpiło to pod koniec stycznia 2006), konieczne było wprowadzanie wyciągów i w nowym systemie, i w starym, bo w nim generowana była lista płatności do dostawców.

>> Analizy i raporty „językiem u wagi”

Trzy miesiące po uruchomieniu Microsoft Dynamics AX ruszył w Ciech Polfa system raportowania ProClarity. Czerpie on dane zarówno z Microsoft Dynamics AX, jak i z bazy danych zawierającej historyczne informacje z wcześniej wykorzystywanego systemu. Dane te miały odmienną strukturę od danych w Microsoft Dynamics AX, więc konieczna była ich konwersja.

Na etapie przygotowywania i wdrażania systemu ProClarity zostały zdefiniowane ważne dla Ciech Polfa wskaźniki i miary analityczne. Została też opisana zawartość struktur (kostek) OLAP (OnLine Analytical Processing) powiązanych z tymi parametrami i generujących raporty na podstawie danych z bazy. W efekcie powstały trzy kostki OLAP zasilane z bazy powiązanej z Microsoft Dynamics AX i uaktualniane w cyklu dobowym – umożliwiające generowanie raportów bieżących. Dwie z nich (Sprzedaż, Kontrakty) zostały dodatkowo, jednorazowo zasilone danymi historycznymi, co pozwala porównywać bieżące wartości z wynikami z poprzednich lat. Natomiast obszar Finanse jest zrealizowany przez dwie oddzielne kostki: jedna z danych Microsoft Dynamics AX, a druga z danych historycznych.

Z systemu ProClarity korzystają osoby zajmujące się analizami w księgowości oraz dyrektor finansowy i prezes Ciech Polfa. Dzięki zabezpieczeniom RSA SecurID oraz open VPN (patrz schemat) z systemem można połączyć się z dowolnego miejsca i na bieżąco dostawać informacje zarządcze.

>> Dla wszystkich pracowników

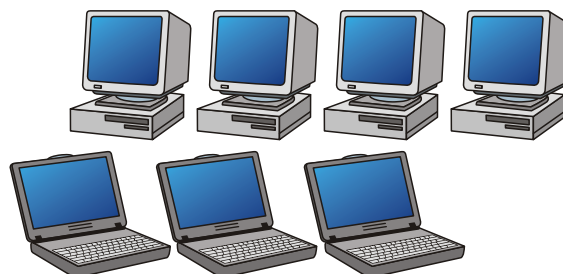
Część raportów przygotowywanych w ProClarity lub ich fragmenty można eksportować do platformy raportującej Reporting Services (narzędzie w ramach pakietu MS SQL Server) i udostępniać na zabezpieczonej stronie WWW. Możliwość taką stworzono z myślą o pracownikach biurowych oraz o przedstawicielach handlowych Ciech Polfa, którzy nie mają dostępu do pełnych analiz uruchomionych w ProClarity.

Ciech Polfa ma też wiele przedstawicielstw poza granicami Polski: m.in. w Kazachstanie, na Ukrainie i Białorusi, Wietnamie, Czechach, na Węgrzech i w Rosji, gdzie użytkownicy będą mogli korzystać z raportów publikowanych za pomocą Reporting Services.

Systemy Microsoft Dynamics AX i ProClarity w Ciech Polfa

Miejsce pracy użytkowników z firmy Ciech Polfa Sp. z o.o.

- użytkownicy Microsoft Dynamics AX w siedzibie firmy
- użytkownicy ProClarity w dowolnym miejscu

LAN + HTTPS
(dostęp do Microsoft Dynamics AX i ProClarity)

Centrum przetwarzania danych w firmie Bonair

Aplikacje

Windows 2003 Server Standard,
Microsoft Dynamics AX i ProClarity

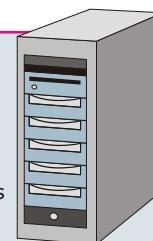
SQL/ODBC

dostęp do plików

Baza danych

Windows 2003 SBS
MS SQL Server 2000 Standard
MS SQL 2000 Analysis Services
MS SQL Server Reporting Services

Wdrożone w Ciech Polfa systemy są zainstalowane na serwerach znajdujących się w firmie Bonair. Każdy z pracowników Ciech Polfa, mający prawa dostępu do systemu Microsoft Dynamics AX lub ProClarity, uruchamia na swojej stacji roboczej klienta terminalowego. Klient łączy się z serwerem terminalowym w firmie Bonair i na stacji roboczej pojawia się pulpit, na którym użytkownik może uruchomić Microsoft Dynamics AX, system raportowania ProClarity lub inne aplikacje udostępnione na terminalu. Programy te łączą się z serwerem bazodanowym przechowującym informacje rejestrowane w Microsoft Dynamics AX, a także dane historyczne przeniesione z wcześniejszego systemu.

Bezpieczeństwo połączeń zapewnia token RSA SecurID – urządzenie w postaci breloczka, z wyświetlaczem, generujące co minutę 6-znakowy kod cyfrowy. Każdy token ma przypisany numer PIN, który zna wyłącznie jego użytkownik – loguje się on do systemu za pomocą swojego konta, ale zamiast hasła, wpisuje PIN oraz odczytywany z tokena kod.

System do obsługi inwestycyjnych kredytów preferencyjnych w BPS S.A.

> Pierwsze takie wdrożenie

Bank Polskiej Spółdzielczości był pierwszym zrzeszeniem banków w Polsce, które podjęło się zbudowania centralnej bazy do obsługi kredytów preferencyjnych w miejsce blisko 780 rozproszonych baz i wdrożenia systemu umożliwiającego szczegółową weryfikację danych.

BPS S.A. powstał w marcu 2002 roku w wyniku konsolidacji sześciu banków regionalnych zrzeszających 2/3 Banków Spółdzielczych w Polsce – łącznie 355 jednostek. Istotnym elementem prowadzonej działalności banków jest obsługa inwestycyjnych kredytów preferencyjnych. Korzystający z nich klienci

Fakty o wdrożeniu

> **Co:** autorski system firmy Bonair SI-OKP*KI (System Informatyczny – Obsługa Kredytów Preferencyjnych i Kredytów Inwestycyjnych z dopłatami Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) działający centralnie oraz system SI-BANK*KI (System Informatyczny – Bank Kredytujący) działający lokalnie w blisko 1800 placówkach, dostosowanie systemu SI-OKP*KI do potrzeb klienta; centralna baza danych dla systemu SI-OKP*KI, działająca z wykorzystaniem silnika bazy danych MS SQL, migracja danych z blisko 800 baz rozproszonych do bazy centralnej; szkolenia.

> **Gdzie:** Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. specjalizujący się w kompleksowej obsłudze samorządów, rolnictwa, przemysłu rolno-spożywczego, handlu, rzemiosła i turystyki. BPS S.A. zrzesza 355 Banków Spółdzielczych (2/3 wszystkich takich banków w Polsce), mających w sumie 1800 placówek. Ma też 37 oddziałów własnych i 39 filii. BPS jest największą grupą banków w Polsce korzystającą z dopłat do oprocentowania inwestycyjnych kredytów preferencyjnych.

> **Kiedy:** październik 2002 – marzec 2003 – wdrożenie systemu SI-OKP*KI w centrali BPS, podłączenie do systemu SI-OKP*KI kolejno sześciu banków regionalnych, budowa i zasilanie baz kredytów i kredytobiorców tych banków w ramach centralnej bazy BPS, stosowanie w podległych jednostkach bankowych aplikacji SI-BANK*KI, testy, weryfikacja danych generowanych przez SI-OKP*KI dla ARiMR; uruchomienie produkcyjne SI-OKP*KI dla poszczególnych regionów. marzec 2003 – scalenie baz banków regionalnych w jedną, centralną bazę BPS. styczeń 2004 – likwidacja pośrednictwa banków regionalnych w zasilaniu centralnej bazy, rozpoczęcie przekazywanie danych z Banków Spółdzielczych bezpośrednio do centrali BPS. od 2005 roku – sukcesywne podłączanie do systemu SI-OKP*KI jednostek własnych BPS.

System został wdrożony zgodnie z zaplanowanym harmonogramem, w wyznaczonych terminach.

splacają tylko część odsetek, a resztę dopłaca Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Banki przygotowywały zapotrzebowania na dopłaty i sprawozdania dotyczące poszczególnych kredytów w postaci plików (do ich generowania od 2000 roku wykorzystywały system SI-Bank), przekazywały je do regionów, skąd trafiały po przetworzeniu do Agencji.

Połączenie Banków Spółdzielczych w jedną organizację stworzyło możliwość wypracowania jednolitego i efektywniejszego rozwiązania do obsługi kredytów preferencyjnych. *Założyliśmy, że należy połączyć 6 różnych banków regionalnych w taki sposób, żeby zapewnić terminowe pozyskiwanie środków, więcej – skrócić czas od momentu złożenia zapotrzebowania do przyznania tych środków, a także umożliwić szczegółową weryfikację danych jeszcze w banku* – mówi Piotr Matwiej, dyrektor Biura Rozliczeń i Dopłat Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

>> Region po regionie

W kilka miesięcy po utworzeniu BPS bank rozpoczął wdrożenie systemu SI-OKP*KI i tworzenie jednej centralnej bazy danych kredytów i kredytobiorców w miejsce kilkuset rozproszonych baz poszczególnych banków. *BPS jako pierwszy podjął ryzyko stworzenia takiego rozwiązania na skalę ogólnopolską. Kierunek, który obraliśmy, uchronił nas przed znacznie większymi kosztami, które ponieśliśmy, adaptując w BPS 6 różnych systemów działających w konsolidowanych bankach* – zauważa Piotr Matwiej, prowadzący wdrożenie systemu SI-OKP*KI w BPS.

O skali tego pionierskiego wdrożenia świadczy choćby to, że ze strony banku było w nie zaangażowanych ok. 100 osób – zarówno informatyków, jak i osób merytorycznych w regionach i w oddziałach banku. Po stronie firmy Bonair uczestniczyło w nim przez pół roku 3-5 programistów i konsultantów.

> Pierwsze takie wdrożenie

Wdrożenie odbywało się etapami – kolejno dla każdego regionalnego banku. *Ponieważ było to pierwsze wdrożenie SI-OKP*KI w Polsce, musieliśmy stale stawiać sobie pytanie, czy system właściwie realizuje poszczególne procesy; bazowaliśmy na swoich pomysłach, wiedzy, wyczuciu, jakie rozwiązania będą dobrze funkcjonować w nowej strukturze – relacjonuje dyrektor Piotr Matwiej. Dzięki temu, że wdrożenie robiliśmy oddzielnie dla poszczególnych regionów, błędy, które pojawiły się na jednym etapie można było wyeliminować i nie powtarzać ich przy podłączaniu do SI-OKP*KI kolejnych regionów.*

>> **Wszystko zadziało**

Po zainstalowaniu w centrali BPS systemu SI-OKP*KI rozpoczęła się budowa centralnej bazy od przeniesienia do niej dotychczasowych danych z jednostek podległych jednemu bankowi regionalnemu. Jednocześnie we wszystkich bankach w tym regionie korzystano z systemu SI-BANK*KI (Bank Kredytujący), który pozwala generować pliki zasilające bazę systemu SI-OKP*KI. Aby obie strony – użytkownicy i wdrażający system – mówiły tym samym językiem, równocześnie dla pracowników z regionów, którzy do tej pory zajmowali się zbieraniem danych i zasilaniem bazy, prowadzono szkolenia z nowej aplikacji. *Mogliśmy przy okazji obserwować reakcje użytkowników, sprawdzić, co się podoba, co jeszcze trzeba poprawić w interfejsie użytkownika – relacjonuje dyrektor Piotr Matwiej.*

Kolejnym krokiem było zasilenie centralnej bazy regionu danymi za ostatni okres rozliczeniowy, wygenerowanymi przez SI-BANK*KI. Zasilenie odbywało się w centrali w Warszawie pod okiem firmy Bonair. Następnie generowano testowe zapotrzebowanie na dopłaty za pomocą systemu SI-OKP*KI i sprawdzano poprawność uzyskanych danych z tymi, które dał wciąż działający stary układ. *Weryfikacja danych w systemie SI-OKP*KI umożliwiła przesłanie informacji o wykrytych błędach do banków kredytujących i poprawianie danych przed przekazaniem do ARiMR. Po porównaniu plików z obu systemów (SI-OKP*KI i SI-Bank*KI Bank Pośredniczący danego regionu) i analizie różnic (liczba danych do poprawki była stosunkowo niewielka) w następnym miesiącu zapotrzebowanie do Agencji było wysyłane już z nowego systemu i można było przejść do wdrożenia SI-OKP*KI w kolejnym regionie – opowiada Piotr Matwiej.*

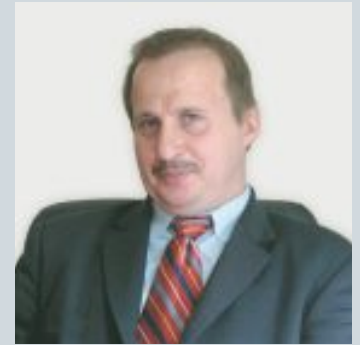
Pytany o trudności związane z wdrożeniem Piotr Matwiej przyznaje, że największym wyzwaniem było przejście ze sprawozdawczości na poziomie sześciu regionów na wspólną sprawozdawczość na poziomie Centrali BPS (kredyty zostały przeniesione do nowej struktury banków i pliki sprawozdawcze za ten okres obejmowały zmiany do wszystkich kredytów).

Korzyści z wdrożenia

- > usprawnienie pozyskiwania od ARiMR dopłat do oprocentowania kredytów przyznawanych klientom banków
- > skrócenie o połowę czasu pozyskiwania dopłat
- > ograniczenie kosztów, głównie osobowych, przez wyeliminowanie etapów pośrednich w przygotowywaniu informacji dla ARiMR
- > zwiększenie poprawności danych przekazywanych do ARiMR
- > możliwość kompleksowego zarządzania informacjami o kredytach
- > wzmocnienie poziomu bezpieczeństwa danych

Piotr Matwiej

Dyrektor Biura Rozliczeń i Dopłat Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., kierujący wdrożeniem systemu SI-OKP*KI

„ Stworzenie centralnej bazy danych umożliwiło ograniczenie kosztów, głównie osobowych, które pojawiały się na poszczególnych etapach przekazywania zapotrzebowań i sprawozdań do ARiMR. Został wyeliminowany dodatkowy poziom pośredniczący na poziomie regionów, co skróciło czas potrzebny na zebranie i przetworzenie danych dla Agencji, a jednocześnie zwiększyło bezpieczeństwo danych. ”

Wdrożeniu towarzyszyła nuta niepewności, czy już po podjęciu wszystkich regionów system zadziała: czy serwery podołają przetwarzaniu takich ilości danych, czy wymiana i weryfikacja poprawności danych będą przebiegały tak, żeby wyeliminować jak najwięcej błędów. Zadziało.

>> **Liczy się czas**

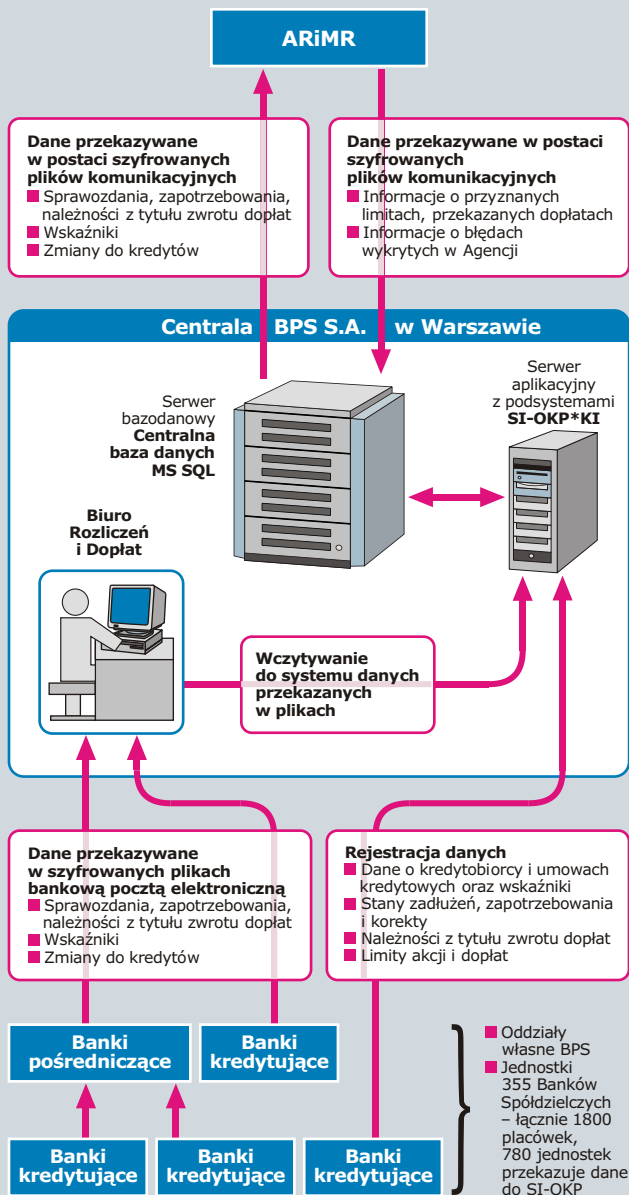
Podłączenie wszystkich konsolidujących się banków zajęło – zgodnie z harmonogramem – pół roku. Zwykle w drugim lub trzecim miesiącu od momentu pozyskania danych z regionu do centralnej bazy, zapotrzebowania i sprawozdania dotyczące tego regionu generował już system SI-OKP*KI. Nadal jednak obowiązywała stara organizacja, polegająca na tym, że Banki Spółdzielcze przekazywały dane do centrali regionalnych i dopiero one zasiłały zdalnie centralną bazę danych, przygotowywały dane dla Agencji. Ten pośredni etap wydłużał czas obsługi dopłat i pozyskiwania środków dla banku.

Dlatego od stycznia 2004 roku BPS zrezygnował z pośrednictwa banków regionalnych. Poszczególne banki spółdzielcze, bądź ich większe oddziały, zamiast wysyłać pliki z danymi o kredytach i kredytobiorcach do regionów, przekazują je bezpośrednio do centrali BPS w Warszawie, gdzie od razu są wczytywane do bazy SI-OKP*KI. Jedynie niektóre wielooddziałowe banki spółdzielcze zbierają dane z oddziałów i generują pliki zbiorcze z danymi do zasilenia centralnej bazy. Przekazywaniem wymaganych informacji do Agencji zajmują się pracownicy centrali BPS. *Wyeliminowanie pośredników pozwoliło skrócić czas potrzebny na zebranie danych, ich przetworzenie i przekazanie do Agencji o połowę – z 60 do 30 dni – argumentuje Piotr Matwiej.*

>> **Szczegółowa weryfikacja – mniejsze ryzyko**

Na skrócenie procesu pozyskiwania środków od Agencji ma też z pewnością wpływ lepsza jakość danych przekazywanych do

Struktura systemu obsługi dopłat do oprocentowania kredytów w BPS S.A.

W centrali BPS w Warszawie znajduje się jeden serwer aplikacji z zainstalowanym systemem SI-OKP*KI oraz serwer bazodanowy z silnikiem MS SQL. Zrzeszone w BPS banki spółdzielcze wykorzystują aplikację SI-Bank Kredytujący, która pozwala im generować pliki z zapotrzebowaniami na dopłaty i sprawozdaniami dla ARiMR w odpowiednim formacie. Pliki sprawozdań i zapotrzebowań raz w miesiącu są przekazywane bankową pocztą elektroniczną bezpośrednio do centrali BPS w Warszawie, gdzie są wczytywane do centralnej bazy. Niektóre banki wielooddziałowe gromadzą zapotrzebowania i sprawozdania ze swoich jednostek i generują pliki dla centralnej bazy za pomocą aplikacji SI-Bank Pośredniczący. W sumie do centralnej bazy przychodzą pliki z około 780 jednostek. System SI-OKP*KI weryfikuje te dane, przetwarza je i generuje zbiorcze zapotrzebowanie i sprawozdanie dla Agencji. Jednostki własne BPS-u są obecnie podłączone do SI-OKP*KI i proces ten ma się zakończyć do końca 2006 roku.

Agencji. Działająca we wszystkich jednostkach banków spółdzielczych aplikacja SI-BANK*KI na etapie wprowadzania informacji o kliencie i kredycie wykonuje jedynie podstawową weryfikację danych pod względem formalnym – sprawdza, czy dane w poszczególnych polach są właściwego typu i formatu. Natomiast centralny system SI-OKP*KI przeprowadza dodatkowo szczegółową analizę merytoryczną – na takim poziomie, jak robi to system monitorujący dane w ARiMR. Weryfikuje informacje o kredycie i kredytobiorcy pod kątem ich zgodności z parametrami linii kredytowej, z której dany klient korzysta, a więc kwotę kredytu, udział własny, koszt przedsięwzięcia, wysokość oprocentowania, okres kredytowania, okres karencji spłaty kapitału, wiek kredytobiorców, maksymalną powierzchnię gospodarstwa rolnego itd.

Tak rozbudowana walidacja eliminuje w znacznym stopniu przekazywanie błędnych czy niekompletnych informacji do Agencji, czego skutkiem może być pozbawienie banku części dopłat czy opóźnienia w przekazaniu bankowi środków pieniężnych – wyjaśnia Piotr Matwiej. – Przed wdrożeniem SI-OKP*KI niepoprawne dane we wnioskach o dopłaty z sześciu regionalnych banków sięgały łącznie 6 procent. Obecnie oscylują na poziomie 0,3-0,8 proc. – podsumowuje Piotr Matwiej.

To bardzo dobry wynik, jeśli weźmie się pod uwagę, że BPS w skali roku udziela średnio 10 tys. długoterminowych kredytów, a dane łącznie z terminarzami płatności idą w miliony pozycji. Obecnie BPS obsługuje ok. 70 tys. aktywnych umów na kredyty preferencyjne, a wszystkich umów w banku jest ok. 85 tys.

Nie bez znaczenia dla poprawności danych był ogrom pracy wykonany przy tworzeniu i weryfikacji centralnej bazy. Wiadomo, że w zależności od banku, zwraca się uwagę na inny zakres danych. Przenoszenie danych z blisko 780 baz do wspólnej bazy pozwoliło w wielu przypadkach usystematyzować dane i uporządkować je – twierdzi Piotr Matwiej.

Poza tym centralna baza ułatwia wychwytywanie, który z banków przesyła nieprawidłowe dane. Wprowadzenie nowego systemu często wymaga zmiany przyzwyczajeń, procedur. Jeśli widzimy, że w jakiejś jednostce dane są wprowadzane niepoprawnie, kierujemy tam informacje, dlaczego rzetelność jest w tym przypadku tak ważna – opowiada Piotr Matwiej.

>> Dalszy sukcesywny rozwój

Właściwie proces wdrożenia jeszcze się nie zakończył – stwierdza Piotr Matwiej. Jesteśmy największą grupą banków korzystających z dopłat i zawsze okazuje się, że coś jeszcze jest do zrobienia. Obecnie do systemu SI-OKP*KI podłączone są oddziały własne BPS. Chcemy, by do końca 2006 roku wszystkie jednostki własne korzystające z systemu – 40 oddziałów – zasiłały centralną bazę. Kolejnym etapem może okazać się bezpośrednie podłączenie do centralnej bazy danych Banków Spółdzielczych.

Poza tym SI-OKP*KI zmienia się stosownie do nowych warunków stawianych przez ARiMR. Od chwili uruchomienia systemu konieczne było wprowadzenie w nim kilku znacznych zmian wskazanych przez Agencję. Bonair – w ramach umowy serwisowej – modyfikuje system dostosowując go odpowiednio do nowych wymagań.

Przed systemem wkrótce kolejny sprawdzian. Od 1 maja 2007 zmienia się typy kredytów preferencyjnych i przepisy dotyczące ich przyznawania tak, aby nastąpiła pełna zgodność z wymaganiami unijnymi. Tym samym będzie istniała konieczność dostosowania systemu SI-OKP*KI do tych zmian.